

Cal Xacó

Castell de l'Areny

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	A la part central de la zona est del municipi.
Emplaçament	A la ctra de Castell de l'Areny agafar el camí de Camprubí, passats 3,30km seguir la pista esquerra.
Alçada:	946

Coordenades:

Latitud:	42.17571
Longitud:	1.95636
UTM Est (X):	413806
UTM Nord (Y):	4669812

Classificació

Número de fitxa	08057 - 55
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVIII
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	En procés d'enrunament
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08056A004000090000WE
Autoria de la fitxa	Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa:	dj., 05/03/2015 - 01:00

Descripció

Les restes de la masia es localitzen en un espai planer i obert que trobem per sota el camí que porta a la masia de la Rota des del poble de Castell de l'Areny, poc després de passar pel veïnat del Sastre dels Cassons. Les runes de l'antiga casa mostren una estructura de planta més o menys rectangular, amb algun petit cos o estructura adossada. Les restes estan cobertes de runa de l'enderroc de la mateixa casa i de gran quantitat de vegetació que hi ha crescut. Els murs que s'han conservat mostren una alçada visible dels murs variable, ja que en algunes parts s'ha conservat més alçada que en altres. Els murs són de paredat comú bastit amb carreus desbastats i pedres irregulars, amb carreus més ben acabats i més grans com a reforç en els angles de les cantonades. Les restes mostren una orientació cap al sud i sud-est seguint l'orientació del terreny. A la part posterior, la més nord, hi ha restes d'un petit cos adossat amb una obertura emmarcada amb muntants de carreus desbastats i llinda plana monolítica. A la part del davant de la casa sembla que hi havia hagut també algun cos annex de mides no gaire grans, potser el forn de pa, ja que al peu d'aquest volum s'hi conserva la llinda de la boca del forn.

Observacions:

Accés des del camí de la Rota, entre aquesta masia de la Rota i el veïnat del Cal Sastre.

Història

Cal Xacó està situat en una zona al sud del Cap de la Quera, entre les fondalades de dos torrents. Es una àrea en la que s'hi localitzen diverses cases que sembla que es trobaven totes dins la finca de la masia la Rota. En conjunt és un petit grup de cases no gaire grans, probablement masoveries de la Rota, entre les quals tenim Guixots de Dalt, Guixots de Baix, Cal Riera, Cal Xuxai, Cal Macilent, Cal Baquer i la mateixa Cal Xacó. A nivell documental hi ha molt poques notícies conegudes referents a aquests masos. Cal dir que la majoria són només cites en que hi figura el nom en qüestió, és el cas de la menció d'aquestes en un petit lligall corresponent a un llevador datat el 1858 i conservat a l'arxiu municipal. A més, en els registres de compliment pasqual de la parròquia de Sant Vicenç de Castell de l'Areny, trobem referenciades algunes d'aquestes cases des del segle la segona meitat del segle XVIII, cal dir que tal i com estan esmentades porta a pensar que algunes de les que no hi consten és perquè s'empra el nom de la persona que hi vivia o una referència diferent com és un sobrenom o un àlies.

A finals del segle XIX consta que la casa estava deshabitada, així apareix referenciat en una relació de cases i habitants de Castell de l'Areny del 1898, en el qual Cal Xacó està registrada amb el número 82. Per contra, en el registre del compliment pasqual de la parròquia de Sant Vicenç de Castell de l'Areny (ADS) referent a l'any 1898-1899 si que hi apareix Cal Xacó encara com a habitada.

